

Pròleg

Catalunya és un país de festes —bé ens ho mereixem— i ho fem amb música i dansa, amb jocs piròtècnics i a l'entorn del menjar i el beure —només faltaria!—, però també organitzem processons i venerem sants, santes i marededeus, sovint per motius llegendaris que el cristianisme ha transformat a la seva manera.

Celebrar una festa amb música és un fet habitual de la condició humana. Des de temps immemorials, hem utilitzat tota mena d'instruments, rudimentaris primer i més elaborats a mesura que ha anat passant el temps. Els pobladors prehistòrics ja feien servir pals i troncs buits, amb la finalitat d'obtenir ritmes adequats per a les danses en honor del sol o de la pluja o per afavorir les collites, però també per pura diversió.

A Catalunya hi ha prop de mil municipis, molts dels quals engloben nuclis agregats, i això representa l'existència d'uns quants milers d'indrets amb capacitat de celebrar-hi festes. Quina d'aquestes poblacions no disposa de la seva festa major? Quina renuncia a promoure els seus productes tradicionals? O a honorar el seu patró o la seva patrona? O a recordar alguna efemèride local?

El Catàleg del patrimoni festiu de Catalunya inclou més de mil festes populars, a les quals caldria afegir-hi les que no estan catalogades i que són, sens dubte, la majoria. N'hi ha a l'entorn de fets històrics i productes gastronòmics,

amb motivacions religioses i laiques d'origen local, comarcal i nacional. Algunes són promogudes pels ajuntaments i d'altres per entitats cíviques, però la majoria es concentren a l'estiu, com també en períodes concrets com Nadal, Carnestoltes, Setmana Santa o Pasqua.

En aquest llibre en recollim un centenar, però hem d'advertir que, per evidents motius d'espai, n'han restat excloses moltes que podrien ser-hi per dret propi. Malauradament, l'espai de què dispojo és limitat i, per tant, demano disculpes per les absències. De fet, haurien de ser-hi totes les festes, grans o petites, antigues o modernes, ja que són l'expressió d'un lloable sentiment de comunitat, però he hagut d'aplicar un criteri de selecció obligadament restrictiu, amb la intenció que el resultat sigui prou representatiu.

Tampoc no he recollit les celebracions que han decaïgut fins a desaparèixer, ja que m'he cenyit al calendari festiu actual. La intenció principal és recórrer l'any per mitjà de les festes, recollir-ne l'origen i descriure'n les pràctiques, de manera que la selecció pugui servir de guia per als viatgers interessats a conèixer de primera mà un aspecte fonamental de la nostra cultura.

Visqueu on visqueu, sempre tindreu a prop una fira, una festa o una solemnitat per celebrar. No hi falteu!

Albert Vidal
Seró, 2018